

ناظرین، مدیران کل و مدیران محترم حوزه های نظارت و گمرکات اجرائی

با سلام،

در حال حاضر عوامل مختلفی مانند الزامات قبل از اظهار کالاها به گمرک، اقدامات صاحبان کالا در راستای اظهار کالا به گمرک و ترخیص آن، فرآیند تشریفات گمرکی و ترخیص کالا، سیستم حمل و نقل کشور و... در میزان ماندگاری کالاها در بنادر، گمرکات، مناطق ویژه اقتصادی و مناطق آزاد تجاری، تأثیرگذار می باشند. در راستای بررسی دلایل رسوب کالا در بنادر و گمرکات کشور، تاکنون جلسات متعددی از سوی سازمان های ذیمدخل در امر تجارت خارجی برگزار و در این جلسات بر لزوم تعیین تکلیف و ترخیص کالاهای انباشته شده در بنادر و گمرکات تأکید شده و با اشاره به اهمیت جلوگیری از رسوب و انباشت کالا در بنادر و گمرکات کشور بر سازماندهی لازم به منظور تسهیل در روند ترخیص کالا و تأمین نیازهای اساسی و ضروری کشور در مقطع حساس کنونی تأکید لازم به عمل آمده است. متعاقب این امر، دولت نیز در این خصوص، برنامه ریزی های لازم را انجام داده و تصمیمات مناسبی نیز اتخاذ نموده تا جریان واردات کالا تسهیل شود و کالاهای اساسی و ضروری در اختیار مردم کشور قرار گیرد.

پیرو تصمیمات اتخاذ شده در ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، ضمن ارسال تصویر نامه های شماره ۹۰۸۲۹ مورخ ۱۳۹۹/۸/۱۲ معاون محترم اقتصادی رئیس جمهور موضوع ابلاغ تصمیمات جلسه ۱۷۷ ستاد هماهنگی اقتصادی دولت که به تأیید ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران رسیده است؛ شماره ۶۰/۱۹۵۷۶۵ مورخ ۱۳۹۹/۸/۱۲ معاون محترم بازرگانی داخلی و دبیر کارگروه تنظیم بازار موضوع تصمیمات دستگاه های مرتبط در خصوص ترخیص کالاهای اساسی، ضروری و مواد اولیه موجود در بنادر و گمرکات کشور؛ شماره ۶۰/۱۹۷۰۸۹ مورخ ۱۳۹۹/۸/۱۶ معاون محترم بازرگانی داخلی و دبیر کارگروه تنظیم بازار موضوع ابلاغ تصمیمات جلسه ۱۱۵ کارگروه تنظیم بازار (جلسه فوق العاده)؛ شماره ۶۰/۱۹۷۸۳۴ مورخ ۱۳۹۹/۸/۱۷ دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صنعت، معدن و تجارت موضوع ارسال فهرست اقلام ممنوعه و مشمول بررسی ساخت داخل و ضمایم مربوطه، مفاد تصمیمات و مصوبات مرتبط با وظایف گمرک، جهت اجرای دقیق با رعایت سایر مقررات مربوطه ابلاغ می گردد:

۱) وفق مفاد بند (الف) تصمیمات جلسه ۱۷۸ ستاد هماهنگی اقتصادی دولت مورخ ۱۳۹۹/۸/۱۱ در خصوص «ترخیص فوری کالاهای اساسی و ضروری موجود در انبارهای گمرک» و «به منظور تسریع در ترخیص کالاهای موجود در گمرکات کشور و با توجه به اقتضائات کنونی اقتصادی، به گمرک ایران اجازه داده می شود کلیه کالاهای

اساسی و ضروری مورد نیاز واحدهای تولیدی را که تا تاریخ ۱۰ آبان ۱۳۹۹، دارای قبض انبار می باشند، براساس اولویت های اعلامی وزارت صنعت، معدن و تجارت (با استفاده از ارزش صادراتی، یا ارزش متقاضی و یا ارزش تأمین شده توسط بانک مرکزی)، بدون الزام به کد رهگیری، ترخیص نماید.

- **تبصره ۱-** کالاهای اساسی گروه ۱ شامل: «روغن خام، دانه های روغنی، کنجاله سویا، جو و ذرت» بوده و با اخذ تعهد از صاحب کالا مبنی بر عرضه کالا با نرخ مصوب یا عرضه در سامانه ها (بازارگاه و شبکه های توزیع تعیین شده) قابل ترخیص بصورت درصدی تا سقف ۹۰٪ بدون الزام به ارائه کد رهگیری بوده؛ بدیهی است ترخیص قطعی کل کالا منوط به اخذ و ارائه اعلامیه تأمین ارزش یا کد رهگیری بانکی خواهد بود؛ شایان ذکر است کالاهای اساسی دارای اولویت کالایی ۲۱ مشمول تسهیلات بند یک فوق می گردد.
- **تبصره ۲-** اولویت کالاهای تولیدی برای استفاده از تسهیلات بند یک فوق پیوست ضمیمه می باشد و توجه شود صرفاً ردیف تعرفه های اعلام شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت (**فایل پیوست در فرمت اکسل شماره ۱**) می توانند از تسهیلات مربوطه استفاده نمایند.

- **تبصره ۳-** اطلاع رسانی این نکته به صاحبان کالا حائز اهمیت است که برای کالاهایی که تا ابلاغ این بخشنامه کد رهگیری بانک صادر شده است ادامه تشریفات گمرکی و صدور پروانه و ترخیص قطعی کالا با رویه بانکی صورت پذیرفته تا مشکلی جهت رفع تعهد ارزی پس از ترخیص کالا حادث نگردد؛ بدیهی است چنانچه صاحبان کالا علیرغم اخذ کد رهگیری بانک، رویه دیگری برای ترخیص کالا انتخاب و کالای خود را تحت رویه مزبور ترخیص نمایند گمرکات اجرایی هیچگونه مسئولیتی در این خصوص پذیرا نخواهند بود.

- **تبصره ۴-** ترخیص کالاهای موضوع مفاد بند ۱ فوق در صورت تغییر رویه از بانکی به واردات در مقابل صادرات یا ارزش متقاضی نیاز به ویرایش ثبت سفارش از نظر تغییر نوع رویه (مثلاً ثبت سفارش «بانکی» به «واردات در مقابل صادرات» یا «ارزش متقاضی») نخواهد داشت و کالا با رعایت سایر مقررات مربوطه و با همان ثبت سفارش اولیه قابل ترخیص می باشد.

(۲) وفق مفاد تصمیمات جلسه ۱۷۷ ستاد هماهنگی اقتصادی دولت مورخ ۱۳۹۹/۸/۶، درخصوص نحوه اقدام برای کالاهای دارای قبض انبار بعد از تاریخ ۱۰ آبان ۱۳۹۹، ثبت سفارش با استفاده از رویه های بانکی (سامانه نیما)؛ واردات در مقابل صادرات (خود یا غیر)؛ ارزش خود یا اشخاص دیگر؛ از محل منابع ارزی سرمایه گذار خارجی؛ از

محل قراردادهای بیع متقابل و IPC نفتی و یا روش های اعتباری مرسوم، مطابق شرایط مندرج در نامه شماره ۹۰۸۲۹ مورخ ۱۳۹۹/۸/۱۲ معاون محترم اقتصادی رئیس جمهور صورت خواهد پذیرفت؛

• **تبصره -** به استثناء مواردی که مطابق قانون مجاز تعیین شده است، برای انجام تشریفات گمرکی و ترخیص کالاهای دارای قبض انبار ۱۰ آبان ۱۳۹۹ به بعد، می بایست صرفاً به آن دسته از کالاهای وارداتی که ثبت سفارش آنها دارای اعلامیه تأمین ارز (کد رهگیری بانک) می باشند، اجازه ترخیص کامل داده شود.

(۳) گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است نسبت به کلیه کالاهای اساسی که در صف تخصیص یا تأمین ارز می باشند و یا برای ترخیص نیاز به تأمین ارز دارند (به دلیل فسادپذیری کالاها) با تشخیص و تأیید وزارتخانه مربوطه اقدام به ترخیص درصدی کالاها تا سقف ۹۰٪ نماید.

• **تبصره ۱-** برای ترخیص درصدی این کالاها ملاک عمل تاریخ قبض انبار نبوده و گمرکات کشور صرفاً در هنگام ترخیص درصدی اقلام مشمول گروه ۱ کالایی که نیاز به تأمین ارز ترجیحی دارند (روغن خام، دانه های روغنی، کنجاله سویا، جو و ذرت)، موظفند تعهد صاحب کالا مبنی بر عرضه کالا با نرخ مصوب یا عرضه در سامانه ها (بازارگاه و شبکه های توزیع تعیین شده) را اخذ و سپس اجازه ترخیص درصدی تا سقف اعلام شده را صادر نمایند.

• **تبصره ۲-** اخذ کلیه مجوزهای قانونی لازم برای ترخیص درصدی کالاهای اشاره شده مانند مجوزهای سازمان ملی استاندارد، بهداشت، جهاد کشاورزی و ... ، قبل از خروج کالا تا سقف اعلام شده در بستر سامانه الزامی است.

• **تبصره ۳-** برای ترخیص درصدی کلیه کالاهای اساسی در صف تخصیص یا تأمین ارز بانکی، نیاز به صدور نامه از سوی بانکهای عامل نمی باشد لیکن برای ترخیص قطعی کالاهای اساسی، اخذ و ارائه کدرهگیری بانک (اعلامیه تأمین ارز) به شرح مفاد بندهای ۱ و ۲ فوق الزامی است.

(۴) گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است نسبت به کلیه مواد اولیه، اجزاء و قطعات و ملزومات مرتبط با تولید با تشخیص و تأیید وزارتخانه مربوطه، اقدام به ترخیص درصدی کالاها تا سقف ۹۰٪ بدون کد رهگیری بانک نماید.

• **تبصره ۱-** اخذ کلیه مجوزهای قانونی لازم برای ترخیص درصدی کالاهای اشاره شده مانند مجوزهای سازمان ملی استاندارد، بهداشت، جهاد کشاورزی و ... ، قبل از خروج کالا تا سقف اعلام شده در بستر سامانه الزامی است.

- تبصره ۲- برای ترخیص درصدی کالاهای اشاره شده، نیاز به صدور نامه از سوی بانک های عامل نمی باشد.
- (۵) درخصوص ثبت سفارش هایی که ردیف تعرفه اظهاری آنها با ردیف تعرفه استنباطی گمرک مغایر باشد:
- الف- چنانچه ردیف تعرفه استنباطی گمرک در فهرست ردیف تعرفه های ممنوع (اولویت های ارزی گروه های ۲۷ و ۴) و کالاهای دارای ساخت داخل قرار داشته باشد (فایل پیوست در فرمت اکسل شماره ۲)، اصلاح ثبت سفارش براساس ردیف تعرفه صحیح استنباطی گمرک الزامی می باشد؛
- ب - چنانچه شش رقم اول ردیف تعرفه اظهاری و ردیف تعرفه استنباطی گمرک مشترک بوده و در فهرست بند (الف) فوق نباشد، ترخیص کالا بدون ویرایش ثبت سفارش، بلامانع می باشد؛
- ج - چنانچه ثبت سفارشی مشمول دو بند فوق (بندهای الف و ب) نباشد و اولویت ارزی آن در گروه های ۲۳، ۲۲، ۲۱ و ۲۴ باشد، (با توجه به اینکه تمامی این گروه ها شامل مواد اولیه بخش تولید بوده و ویرایش ثبت سفارش با توجه به ضرورت ابطال منشاء ارز زمان بر می باشد) ترخیص کالا بدون نیاز به ویرایش ثبت سفارش طبق ردیف تعرفه استنباطی گمرک، « مشروط به ثابت بودن شرح تجاری کالا» بلامانع می باشد.
- د - باید توجه داشت غیر از مصادیقی که در قانون امور گمرکی به عنوان قاچاق ذکر شده است کشف هرنوع مغایرت بعد از اظهار و قبل از ترخیص کالای ورودی از گمرک که موجب زیان مالی دولت گردد و مستلزم اخذ تفاوت وجوه متعلقه باشد، علاوه بر اخذ مابه التفاوت، با توجه به اوضاع و احوال، بایستی جریمه موضوع ماده ۱۰۸ قانون اخیرالذکر و تبصره ۱ ذیل ماده مزبور توسط گمرک اجرایی اخذ و اقدام لازم معمول گردد.
- ه - در مواردی که با بررسی بندهای فوق، نیاز به ویرایش ثبت سفارش می باشد این امر مانع از اعتراض صاحب کالا و ارجاع به دفاتر ستادی گمرک ایران یا مراجع رسیدگی به اختلافات گمرکی نبوده لیکن تا حصول نتیجه، ترخیص کالا ولو بصورت درصدی و یا با اخذ سپرده یا ضمانت نامه بانکی (موضوع ماده ۴۵ قانون امور گمرکی) امکان پذیر نمی باشد مگر در مراجع یادشده ردیف تعرفه مندرج در ثبت سفارش و اظهار صاحب کالا مورد تأیید قرار گرفته و یا مطابق رأی صادره، کالا در ردیف تعرفه دیگری قرار گیرد که در مطابقت با لیست اشاره شده، نیاز به ویرایش ثبت سفارش نباشد.

۶) کلیه متصدیان ذیربط در گمرکات اجرایی کشور موظفند ضمن پیگیری آمار کالاهای اساسی و ضروری و نهاده های تولید دپو شده در بنادر، مناطق ویژه و آزاد و سایر اماکن و انبارها که به منظور واردات قطعی، وارد این مناطق و اماکن گردیده اند و برگزاری جلسات مستمر با مسئولین و متصدیان مراجع تحویل گیرنده کالا، ضمن بررسی دلایل عدم اظهار کالاهای مزبور به گمرکات و اهتمام لازم در رفع مشکلات مربوطه، تمهیدات لازم را در راستای اظهار فوری اقلام و کالاهای اشاره شده بعمل آورده و در صورت عدم اقدام لازم از سوی صاحبان کالا در این خصوص، وفق مقررات ماده ۲۴ قانون امور گمرکی و سایر مقررات مربوطه، اقدام قانونی لازم را معمول دارند.

۷) کلیه متصدیان ذیربط در گمرکات اجرایی کشور مکلفند ضمن احصاء دقیق آمار کالاهای اساسی و ضروری و نیز مواد اولیه و نهاده های تولید مشمول این بخشنامه ترتیبی اتخاذ نمایند که نسبت به انجام تشریفات گمرکی و ترخیص این اقلام در حداقل زمان ممکن اقدامات مقتضی معمول و نتیجه را بصورت روزانه به حوزه معاونت فنی و امور گمرکی گمرک ایران جهت ارائه گزارش به مراجع ذیربط اعلام نمایند. بدیهی است مسئولیت عدم اعلام گزارش ترخیص روزانه کالاها برعهده گمرک اجرایی مربوطه بوده و عدم ارسال گزارش روزانه در این خصوص، به معنی عدم ترخیص کالاهای اشاره شده از گمرک مربوطه تلقی خواهد گردید.

۸) نحوه اقدام در خصوص کالاهای فاقد جنبه تجاری موضوع بند ۱ ماده ۳۸ آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات وفق مفاد نامه های شماره ۹۸/۱۵۲۱۶۴۷ مورخ ۹۸/۱۱/۲۶ گمرک ایران، شماره ۶۰/۳۱۴۳۳۸ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۷ دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صنعت، معدن و تجارت و بخشنامه شماره ۹۸/۱۵۳۹۸۲۱ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۹ خواهد بود که لازم است گمرکات اجرایی ضمن بررسی مفاد مکاتبات اشاره شده، رأساً نسبت به مورد اقدام لازم معمول دارند.

مسئولیت حسن اجرای این بخشنامه و ضمامم مربوطه برعهده مدیران محترم گمرکات اجرائی، معاونین محترم امور گمرکی گمرکات مربوطه و کلیه متصدیان ذیربط در انجام تشریفات گمرکی و مسئولیت نظارت کامل بر حسن اجرای آن برعهده ناظرین محترم حوزه های نظارت گمرکات استان ها می باشد.

مهرداد جمال ارونقی
معاون فنی و امور گمرکی

رونوشت:

- جناب آقای دکتر رزم حسینی وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت جهت استحضار.
- جناب آقای دکتر میراشرفی رئیس کل محترم گمرک جمهوری اسلامی ایران جهت استحضار.
- جناب آقای دکتر شیرکوند معاون محترم هماهنگی و نظارت اقتصادی و زیربنایی معاون اول رئیس جمهور جهت استحضار.
- جناب آقای چهره گشا رئیس دفتر محترم معاون اول رئیس جمهور جهت استحضار.
- جناب آقای پالیزدار مشاور محترم معاون اول و مسئول دبیرخانه ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی جهت استحضار.
- جناب آقای دکتر باقری معاون محترم پایش و سیاستگذاری اقتصادی معاونت اقتصادی ریاست جمهوری جهت استحضار.
- جناب آقای دکتر صادقی نیارکی معاون محترم امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت جهت استحضار.
- جناب آقای قبادی معاون محترم بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت جهت استحضار.
- جناب آقای دکتر دین پرست معاون محترم هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منطقه ای وزارت کشور جهت استحضار.
- جناب آقای راستاد معاون محترم وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی جهت استحضار.
- جناب آقای دکتر پناهی معاون محترم ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران جهت استحضار.
- جناب آقای سرشار حسابر س کل محترم هیأت دوازدهم حسابرسی امور اقتصادی و زیربنایی دیوان محاسبات کشور جهت استحضار.
- جناب آقای دکتر تهرانی مشاور محترم وزیر و مدیرکل دفتر وزارتی وزارت امور اقتصادی و دارایی جهت استحضار.
- جناب آقای دکتر هندیانی معاون محترم پیشگیری ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز جهت استحضار.
- جناب آقای دکتر نقدی معاون محترم حقوقی و نظارت جهت استحضار.
- جناب آقای دکتر بعیدی معاون محترم برنامه ریزی و امور بین الملل جهت استحضار.
- مدیرکل محترم اداره کل حراست و امور انتظامی جهت ملاحظه.
- مدیرکل محترم دفتر بازرسی جهت ملاحظه.
- مدیران کل محترم دفاتر واردات، ارزش و تعرفه جهت آگاهی و پیگیری مستمر موضوع و ارائه گزارش روزانه به اینجانب.
- مدیرکل محترم حوزه ریاست کل و روابط عمومی جهت ملاحظه.
- زونکن رسوب کالا در بنادر و گمرکات.